

Večernik

Leto III. (X.), štev. 216

Maribor, ponedeljek 23. septembra 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Na Češkoslovaškem

Je že mesece sem politično ozračje napolnjeno z elektriko. Češki in zlasti slovaški klerikalci se ne počutijo nič kaj dobro v družbi agrarne stranke in nekaterih meščanskih skupin, in že pred več meseci se je v češkoslovaškem časopisju ventilirala možnost črno-rdeče koalicije, to je zveze češke in slovaške ljudske stranke, ki sta sedaj v vladi, s socijalisti obeh barv, ki so zdaj v opoziciji, v svrhu sestave nove vlade. Vendar je že takrat prevladalo mišljenje, da bo težko sestaviti vlado preko in mimo najmočnejše stranke v ČSR, češkoslovaške republikanske stranke (agrarne).

Ko je pred meseci započel Tukov proces, se je situacija zopet poostрила. Slovaška ljudska stranka, katere član je bil radi veleizdaje obtoženi dr. Tujo, se je oficijelno po svojem voditelju Hlinki izjavila za dr. Tujo in izpolnjuje svojo trdno vero v njegovo nedolžnost. Izjavljala je takrat, da je ta proces insceniran od političnih nasprotnikov Slovaške ljudske stranke izključno iz strankarsko-političnih, ne iz državnih razlogov. Čim bolj se je proces bližal koncu, tem odločnejše so voditelji Slovaške ljudske stranke naglašali to svoje stališče. Nedavno temu je pa vodja stranke, pater Hlinka, sam s svojim podpisom v strankinem glasilu objavil članek, v katerem povdarja, da je proces naperjen proti Slovaški ljudski stranki kot članici današnje vladne koalicije, da je insceniran proti katoliškim Slovaken od protestantskih Slovakov, da je proces hotel osramotiti slovaški narod. Zato slovaški narod ne more več ostati v dozdajni vladni koaliciji, ki mora razpasti. Razpisati se morajo nove volitve, pri katerih bo slovaški narod še bolj odločno izjavil, da ni zadovoljen s sedanjim stanjem in da zahteva slejkoprej svojo popolno avtonomijo.

Prišlo je pa medtem še tudi nekaj drugega: Dozdajni predsednik češkoslovaške vlade, g. Švehla, je že dolgo mesece težko bolan in v njegovih poslih ga je nadomeščal dozdajni vojni minister g. Udržal. Ker ni izgleda, da bi Švehla ozdravil in ker je bil Udržal z vodstvom dveh resorov preobložen, je odložil vojno ministrstvo, ki ga je prevzel minister Viškovsky. Češka klerikalna stranka smatra, da so se te spremembe v važnih resorih izvršile na njeno škodo ter je izzvala konflikt z agrarno stranko in zahtevala eno izmed važnejših ministrstev zase. Pogajanja med njo in agrarno stranko niso vedla do pozitivnih rezultatov. Vendar še pogajanja niso prekinjena in se bodo nadaljevala tekom tega tedna. Vodja klerikalcev mons. Šramek je za nocoj sklical sejo vodstva stranke. V političnih krogih ni veliko upanja na ugoden razplet sedanjih krize. Ako se pogajanja razrešijo, ne bo preostalo predsedniku

Agrarna banka prične poslovati

VSE PREDPRIPRAVE IZVRŠENE. — DOLOČENA JE OBRESTNA MERA ZA ZADRUGE IN POEDINCE.

BEOGRAD, 23. sept. Priv. agrarna banka poroča, da so priprave za začetek poslovanja končane. V zadnji seji načelstva so se sprejeli pravilniki o osebnosti in o pogojih za dajanje kreditov.

Krediti kmetijskim zadrugam se bo do dajali po 8%. Zadruga pa ne smejo od članov za režijske in druge stroške zahtevati več ko 2%, tako da bo-

do dobivali člani zadrug posojila po največ 10%. Za dolgoročno hipotekna posojila je določena obrestna mera na 9%. Banka bo dajala tudi individualne kredite in sicer po 10%.

Prošnje za posojila in kredite je poslati čimprej. Agrarna banka ima prostore začasno v Beogradu, Sremska ulica 6.

Kontinentalni blok?

NEPRIČAKOVANE POSLEDICE ANGLEŠKO - AMERIŠKEGA POMORSKEGA SPORAZUMA.

PARIZ, 23. sept. Belgijski tisk razpravlja o polemiki med francoskimi in angleškimi listi o pomorski politiki in o nameri Britanije, da se nasloni na anglosaksonsko Ameriko, ter povdarja prednosti zveze med Francijo, Belgijo in Italijo. Ta zveza bi tvorila močan kontinentalni blok,

ki bi skupno z afriškimi kolonijami vezal države od Šelde pa do južnega konca Konga. K bloku bi nujno pristopile tudi Poljska in država Male antante, ki istotako gravitirajo k politiki ustanovitve takega bloka.

Konferenca v Pirotu

PIROT, 23. sept. Jugoslovenska in bolgarska delegacija za zopetna pogajanja o ureditvi višjih obmejnih vprašanj ste danes dospeli semkaj. Jugoslovensko delegacijo vodi sekc. načelnik zunanjega, ministrstva dr. Branko Vintrović. Bolgarska delegacija je prispela nekaj pozneje ko naša. Obstoja iz sekc. načelnikov Karadževa in Manilova ter ministr. tajnika Kuzapova. Prideljen ji je tudi šef bolgarskega tiskovnega urada zunanjega ministrstva Löwensohn. Prva seja bo danes popoldne.

Svetovavlaške proslave na češkem

PRAGA, 23. sept. Včeraj so se po cellem Češkem vršile velike slavnosti v proslavo tisočletnice Sv. Vavla. Zlasti slovesna je bila proslava v Pragi. Slavnostni odbor je imel sejo, v kateri je posl. Krofta imel slavnostni govor. Dejal je med drugim, da proslava tisočletnice ni samo slavnost katoliške cerkve, ker je kralj Vavla svetnik, ampak tudi zadeva celega naroda in države.

Reški problem in Italija

RIM, 23. sept. Minole dni so se mudili tu prefekt reške province Livaris, tajnik fašistovske stranke na Reki Catti, obč. načelnik Piva in fašistični poslanec Bacich. Bill so v avdijenci pri Mussoliniju. Prisostvoval je tudi prometni minister Cano. Avdijenca je trajala nad tri ure. Zastopniki Reke

Masaryku drugo nego da razpusti parlament in razpiše nove volitve.

Stojimo torej pred politično važnim dogodki v prijateljski Češkoslovaški.

so razložili težki položaj mesta iz cele reške province in stavili predloge glede zmanjšanja ekonomske bede. Vlada bo v kratkem storila glede Reke gotove sklepe. Ni izključeno, da bo proglasila svobodno carinsko cono na ozemlju reške občine.

Belgijska vlada in Zeppelin

BRUSELJ, 23. sept. Vlada je odklonila prošnjo Zeppelinske družbe za dovoljenje poleta preko belgijskega ozemlja, češ da bi lahko pri poletu preko anektiranega ozemlja prišlo do neprijetnih demonstracij.

STRAŠEN VIHAR NA OBALI SEVERNEGA MORJA.

HAMBURG, 23. sept. Ob obali Severnega morja divja že dva dni orkanu podoben vihar, ki je že doslej povzročil ogromne škode. Povprečna brzina viharja znaša 50 do 70 milj na uro. Morje je tako razburkano, da udarjajo valovi čez nasipe in so ponekod na kilometre daleč poplavlili deželo. Nešteto čolnov in bark je utonilo. Celo promet s parniki so morali od časa do časa ustaviti, ker ladje niso mogle iz luk. Skoro vsi nasadi so uničeni. Ogromna drevesa so izruvana.

JUSTIFIKACIJA ODOBAŠIČA.

SREMSKA MITROVICA, 23. sept. Davi je bila nad zločincem Odošiščem, ki je bil obsojen radi več ko 30 umorov in drugih zločinov, izvršena smrtna kazen.

Poštno čekovni promet v Sloveniji

je tekom 10 let silno napredoval. V pričetku l. 1919 je bilo 1656 računov in 612.000 vplačil v iznosu 257.300.000 Din, l. 1928 pa 4914 računov in 3.108.700 vplačil v iznosu 5.360.100.000 Din.

Šahovski turnir u Rogaški Slatini

Rubinstein vodi.

ROGAŠKA SLATINA, 23. sept. V soboto popoldne se je situacija še nekoliko spremenila. Remis so poleg že v soboto omenjene partije Maroczy - Grünfeld ostale tudi še partija Flohr - Przepiorka, Sämisch - Hönliger in Pirc - Takacs. Prekinjena je ostala še partija Brinckmann - Jovanović. Dočim smo v soboto objavili stanje, kakor je bilo po prekinitvi ob 13. uri je bilo končno stanje po tretjem kolo sledeče: Rubinstein 2 in pol, Flohr, Takacs 2, König, Canall 1 in pol (1), Grünfeld 1 in pol, Pirc, Maroczy, Przepiorka, Sämisch, Hönliger 1 (1), dr. Geiger 1, Jovanović pol (1), dr. Singer pol, Brinckmann 0 (2), Rožič 0 (1). Včeraj se je odigralo IV. kolo: Hönliger je premagal dr. Singerja, Maroczy Rožiča, Rubinstein Jovanoviča. Remis so končale partije Grünfeld - Sämisch, dr. Geiger - Canall, Przepiorka - Brinckmann, Takacs - Flohr, König - Pirc.

Stanje po IV. kolu: Rubinstein 3 in pol, Flohr in Takacs 2 in pol, Canall, König, Maroczy in Sämisch 2 (1), Grünfeld 2, Pirc, Hönliger in Przepiorka 1 in pol (1), dr. Geiger 1 in pol, Jovanović 1 (1), dr. Singer pol in Rožič 0 (1).

ROGAŠKA SLATINA, 23. sept. Danes se je nadaljevalo peto kolo. Zmagali so: Brinckmann proti Takacsu, Maroczy proti Geigerju, Canall proti Jovanoviću. Ostale partije so bile prekinjene. Jutri se bo odigralo šesto kolo v sredo pa vse višee partije.

Novice iz Pragerskega.

Dne 15. t. m. so naši domači dijaki uprizorili pod vodstvom T. Šramela razne pevske in gledališke točke. Pevske točke je absolvirala gđ. M. Frančeševa. Dobro je bila podana Molierova komedija »Sarpinove zvijače«. Obisk je bil zadovoljiv in je pričal, kako krvavo potrebna nam je dvorana, dijakom in dijakinjam pa čestitamo in upamo, da nas še bodo razveselili. — Tudi napredujemo v gradnji hiš: ena je že zgrajena, dve se še gradite. — Nadejamo se, da se bo Pragersko iz povojnega mrtvila zopet pričelo živahneje gibati!

Nezgodna dečka na cesti.

Včeraj popoldne je 14 letni Edvard Bätolen na Betnavski cesti po nesrečnem naključju padel tako nesrečno, da si je strl desno roko v podlehtju. — Deček je sam dospel na rešilno postajo, odkoder so ga radi težke poškodbe takoj odpremili v bolnico. —

Težka nezgoda v železniških delavnicah.

Danes dopoldne je odpovedal na nekem kotlu v žel. delavnicah ventil. 21letni strojni ključavničar Matija Svenšek je pri tem dobil težke opekline druge in tretje vrste po cellem telesu vsled izbruhha pare in vrele vode. Rešilni oddelček ga je odpeljal v bolnico.

Težka nezgoda na cesti.

Včeraj popoldne je po nesrečnem naključju, ko se je hotela izogniti avtu, padla 44letna služkinja Terezija Kocmut tako nesrečno, da si je levo koleno težko ranila. Z velikim trudom je dospel do rešilne postaje, kjer so ji ustavili kri in obvezali. Ker pa je bila poškodba težje narave, so jo morali odpremiti v bolnico.

Hišni posestniki zborujejo v Mariboru

»NE BOJ PROTI NAJEMNIKOM, AMPAK ZA SVOJE PRAVICE!« — LEPA MANIFESTACIJA MARIBORSKEGA DRUŠTVA HIŠNIH POSESTNIKOV.

Maribor, 23. septembra.

V soboto in včeraj so se zbrali v našem mestu delegati organizacij hišnih posestnikov iz cele države, da razpravljajo o svojih težavah in o problemih, ki so danes in ki bodo v bodočnosti postali zanje aktualni. Maribor jih je sprejel slovesno, ovit v zastave, dokaz, da zna naše mesto ceniti one, ki tvorijo temelj gospodarskega življenja zlasti v mestih: hišne posestnike. Dneva nista potekla brezplodno. Mirna, resna in vseskozi stvarna je bila razprava na zborovanjih, brez vsakršnih izpadov nasproti komurkoli, samo odločna v zahtevah po pravicah, ki so v normalnih razmerah nekaj samoobsebi umevna. Simpatično so odjeknili zlasti ponovni apeli voditeljev organizacije: hišni posestniki naj bodo v svojih zahtevah napram najemnikom solidni, naj nikdar in nikjer ne pretiravajo, naj ne hodijo po nepotrebnem na sodišča itd. Istotako simpatično je odjeknila izjava predsednika Glavne Zveze društev hišnih posestnikov za celo državo, g. Juraja Čačkovića iz Zagreba, ki je povdaril, da delo hišnih posestnikov ni naperjeno proti najemnikom, ampak samo v dosego pravic, ki hišnim lastnikom gredo. Celotni lep utis zborovanj je neprijetno motilo, da je na manifestacijskem zborovanju mariborskega društva hišnih posestnikov njegov predsednik g. Julij Glaser čital svoje poročilo v nemščini, dočim vemo, da je toliko zmožen slovenščine, da bi bil ravnotako lahko slovenski — čital. Upamo, da noče g. preds. vzdrževati fikcije, da je društvo še vedno kakšna nemška postojanka. Toliko bi se pa moral zavedati, da je na manifestacijskem zborovanju, ki je oficijelno in ki se ga oficijelno udeležijo tudi zastopniki državnih in avtonomnih oblasti, kot službeni jezik mogoč samo državni jezik. Upamo, da se to ne bo več ponavljalo.

V soboto ob 16. uri se je vršila v Union ski dvorani 5. glavna skupščina Glavne zveze društev hišnih posestnikov. Vsled odstopa predsednika Zveze tekom poslovnih dob od zadnjega običnega zbora je v Zvezi zavladala mala kriza, ki je tudi povzročila, da se lani občni zbor sploh ni vršil. Skupščino je otvoril in vodil podpredsednik g. Frelj iz Ljubljane, ki je tudi vodil začasno vse Zvezine posle. Pozdravil je zastopnika mestne občine podžupana dr. Lipolda, zastopnike pokrajinskih zvez iz Zagreba in Beograda, delegate lokalnih društev iz Zagreba, Karlovca, Subotice, Osjeka, Splita in iz cele Slovenije. Podal je poročilo o delu Zveze, ki je bilo v glavnem osredotočeno na davčno reformo in stanovanjski zakon. V obeh pogledih so intervencije Zveze pripomogle do znatnih olajšav za hišne posestnike, zlasti v vprašanju hišnolastninskega davka in nekaterih izboljšanj v stanovanjskem zakonu. Zborovalci so vzeli poročilo na znanje in ga odobrili. Predsednikom Glavne Zveze je bil nato soglasno izvoljen g. Juraj Čačković iz Zagreba, znan bojevnik za interese hišnih posestnikov in urednik hrvatskega njihovega glasila »Svojina«. G. Čačković je sprejel, se zahvalil za zaupanje in obljubil, da bo posvetil svoje skromne moči napredku organizacije. Sprejete so še bile resolucije, ki se izrekajo proti podaljšanju stanovanjske zaščite, ker bo po mnenju Zveze stanovanj dovolj na razpolago, čim zaščita preneha; ki zahtevajo dalje ustanovitev hišnolastninskih komor po vzorcu trgovskih zbornic ali gremijev ter se zavzemajo za kreditno gospodarsko organizacijo hišnih posestnikov na družni podlagi.

Zvečer je priredilo mariborsko društvo na čast delegatom in gostom animiran zabavni večer v Unionski dvorani, ki je potekel lepo ob mnogih nagovorih in sviranju vojaške godbe.

Včeraj dopoldne ob 10. uri se je vršil istotam občni zbor Pokrajinske Zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo pod vodstvom predsednika g. Frelja, ki je ob otvoritvi pozdravil zastopnike oblasti, velikega župana dr. Schaubacha, obl. komisarja dr. Leskovića, mestnega podžupana dr. Lipolda, zastopnika Pokr. zvez za Hrvatsko in Srbijo, delegate ra-

znih društev iz cele države ter zlasti tudi zastopnike skoro vseh 21 v Pokr. Zvezi za Slovenijo včlanjenih društev. Posebej je tudi pozdravil zastopnika avstrijske državne zveze društev hišnih posestnikov, stavbenika Otta in inž. Malija iz Gradca. Podal je poročilo o delovanju Pokrajinske Zveze, ki se je izven izpolnitve organizacije v Sloveniji, kjer so se ustanovila tekom minolega poslovnega leta nova društva v Ljutomeru, Litiji in Kranjski Gori, krilo z delovanjem Glavne Zveze. Dr. Regali je priporočal poglobitev organizacije in zlasti tudi ustanovitev denarne zadrage, za katero naj odbor takoj vloži pravila. G. rav. Jeglič je podal še blagajniško poročilo, nakar je skupščina vsa poročila in predloge odobrila. Odbor Pokrajinske Zveze se bo konstituiral meseca novembra na seji v Ljubljani, ki bo ob priliki proslave 30-letnice ljubljanskega društva hišnih posestnikov. Do takas morajo vsa posamezna društva imenovati v smislu ravil svoje člane v odbor. Prihodnje leto naj bi se občni zbor vršil v Ptuj. Na sobotnem občnem zboru Glavne Zveze sprejete resolucije se odobre soglasno.

Ob 11. uri je sledilo manifestacijsko zborovanje mariborskega društva hišnih posestnikov. Uvodoma je predsednik Glavne Zveze g. Čačković imenom Zveze in imenom vseh izvenmariborskih organizacij sporočil pozdrave in čestitke domačemu društvu, poudarjajoč, da so se delegati iz cele države z veseljem odzvali klicu, da pohite v lepi Maribor, kjer so hišni posestniki že pred 30 leti čutili potrebo spoznati blagodat organizacije. Predlaga pozdravno brzojavko Nj. Vel. kralju, čemur zborovalci navdušeno pritrde.

Podpredsednik društva g. dr. Faninger je v kratkih potezih podal društveno zgodovino od l. 1898, ko se je sestel pripravljalni odbor, ter od ustanovitve na podlagi potrjenih pravil 4. marca 1899. Vse ustanovitelji društva: Karl Flucher, Ed. Taborsky, Anton Badl, Franc Girstmayr, Al. Mayr, Fr. Havliček, Fr. Swaty, Karl Pfrimer, Iv. Grubitsch in Fr. Frankeš so že pokojni. Zborovalci njim na čast vstanejo s sedežev in vzklíknejo trikratni Slava. Društvo ima dozdaj enega častnega načelnika († Karla Fluchera) in enega častnega člana († dr. Rad. Pipuša). Na prihodnjem občnem zboru bo izvolilo društvo novim častnim načelnikom gosp. Jul. Glaserja in novim častnim članom g. Vida Murka.

Društvo šteje danes krog 800 članov, ima nekaj naloženega kapitala ter se bavi z mislijo na zgradbo lastnega doma. Sledi čitanje nemškega govora predsednika Glaserja ter pozdravni nagovor zastopnika iz Avstrije, g. stavbenika Otta, ki slika razmere, v katerih žive hišni posestniki v Avstriji, in ki so precej slabše, nego razmere v naši državi, zlasti v pogledu davkov in stanovanjskozaščitnih prilik.

S tem je slavnostno zborovanje zaključeno in z apelom na solidarnost ter na razširjenje in poglobitev organizacije zaključil predsednik Glavne Zveze g. Čačković dvodnevna zborovanja.

Udeleženci so se popoldne odpeljali de loma na svoje domove, deloma na izlet v Falso elektrarno, deloma pa na ekskurzijo na posestvo grofa Merana v Pekrah, ki je že dopoldne sporočil vodstvu kongresa povabilo za vse udeležence.

Originalna reklama.

Na neobičajno idejo je prišla v svrhu reklame znana češkoslovaška tvornica svinčnikov Hardtmuth v Budjeovicah. Dala je v tvornici Steyr izdelati avto v obliki svinčnika. S tem avtom je prepotoval zastopnik tvrdke sedaj že Češkoslovaško, Rumunijo, Poljsko, Jugoslavijo, ki je baš te dni v Zagrebu vzbujal veliko pozornost; od tam odpotuje na Madžarsko, kasneje v Avstrijo itd.

Izvoz iz SHS v aprilu

je znašal 605.077 ton v vrednosti Din 1.006.190.704 Din, za 150.639 ton v vrednosti 312.389.472 Din več nego v avgustu 1928.

Mariborski in dnevi drobiž

Zadnja poročna razprava

v jesenskem zasedanju, ki se je vršila proti upokojenemu prof. Hilarijonu Tofanu radi posilstva in javnega nasilstva, je končala z obsodbo obtoženca na eno leto težke ječe. Zagovornik dr. Koderman je prijavil ničnostno pritožbo.

Srebrno poroko

sta obhajala včeraj 22. t. m. skromno v krogu svojcev in prijateljev gospod Franc Uršič in njegovi žena Marija, gostilničarka v Dalmatinski kleti v Vojašniški ulici. Še na mnoga leta!

Umrli je

v tukajšnji bolnici v soboto bivši kurjač Ivan Korošec iz Radvanja, star 49 let. Danes popoldne je pogreb v Radvanju.

Opozorilo invalidom.

Opozorjamo, da se morajo v smislu invalidskega zakona vsi oni, ki imajo pravico do invalidnine, drugih pripadajočih pravic ter denarne podpore (lični invalidi, vdove in roditelji), pisмено prijaviti na okrajno invalidsko sodišče, kjer dobe potrdilo, da imajo vse pogoje za prejetje invalidnine odn. denarne pomoči. Prijavi je treba priložiti vse predpisane dokumente. Pismene prijave je treba vložiti najkasneje do 30. nov., kasneje se ne bodo upoštevale. Priložiti ali seboj prinesiti na sodišče je zadnji sodni sklep o prevedbi. Invalidi, pozor!

Gibanje nalezljivih bolezní v Mariboru.

V času od 15. do 21. sept. smo imeli v Mariboru tri slučaje obolenj na nalezljivih boleznih: en slučaj davice, en slučaj legarja in en slučaj škrlatinke. Umrli je od teh ena oseba (z davico).

Krst avliona zagreškega Aerokluba bo v nedeljo 29. tm. na aerodromu v Borongaju. Ta dan priredi zagreški Aeroklub svoj veliki avijatični dan s senzacionalnim programom, s točkami, ki jih Zagrebčani dosej še niso videli. Poveljstvo avijacije je dovolilo tudi prihod eskadrile lovskih avijonov. — Kdaj bomo že mogli poročati o krstu našega mariborskega avijona?

Obleko za prestolonaslednika Petra

je izdelal in poslal na upravo Dvora mariborski kroj. mojster Rud. Štiberc. Od uprava Dvora Nj. V. kralja je prejel po nalogu Nj. Vel. kraljice včeraj pisмено zahvalo.

Lovski sestanek v Kapeli.

Podružnica Slovenskega lovskega društva v Murski Soboti, ki obsega srece Murska Sobotica, Dolnja Lendava, Ljutomer, sklicuje sestanek svojega članstva in lovcev na nedeljo, dne 29. septembra 1929 ob 3. uri popoldne v gostilno gosp. Horvat Rudolfa na Kapeli pri Slatini Radenci. Na tem sestanku se bodo obravnavale važne lovske zadeve, kakor n. pr. novi predpisi o lovopustu, novi lovski zakon, razmerje med lovsko matico v Ljubljani in sekcijo v Mariboru itd. Na sestanku bo poročal delegat sekcije iz Maribora, mogoče tudi iz Ljubljane. Vabijo se vsi člani podružnice in lovci, da se tega sestanka polnoštevilno udeležijo.

Torek

Sreda

SVENGALI
V VELIKI KAVARNI

Invalidski dom v Moslavini-Popovači.

Uprava invalidskega doma v Moslavini-Popovači opozarja vse 100% ne invalide, da lahko sprejme 120 invalidov začasno ali dosmrtno v polno oskrbo. Vsak dobiva tretjino invalidnine, ostalo se da njegovi siromašni rodbini. Invalidski dom ima svoja posestva, kar omogoča dobro prehrano. Dom ima vodovod, kanalizacijo in električno napravo, velik radio-aparat, gramofon, keglisce, šah, domino itd. Na razpolago je velik vrt, čitalnica, kapele za katolike in pravoslavne. Prošnjo za sprejem je s priloženim invalidskim rešenjem o invalidnosti in uverjenjem o procentu nesposobnosti poslati na Invalidski odsek ministrstva za soc. politiko in narodno zdravje. Prošnje so takso proste.

Pevski zbor Glasbene Maice

ima v sredo 25. t. m. ob 20. s. svoj občni zbor. Na dnevnem redu so poročila funkcionarjev in volitev odbora.

Dijaška kuhinja v Mariboru.

Mariborski odvetniki so zbrali za večnec na krsto pokojnega odvetnika g. Dr. Tone Gosaka 1120 Din in so preostanek 720 Din poklonili mariborski Dijaški kuhinji. Vsem darovalcem izreka najtoplejšo zahvalo odbor.

Zopet nezgoda z motornim kolesom.

Mariborski trgovec z usnjem Anton Ošlag se je mudil po poslih v Gornji Savinski dolini. Blizu Gornjega grada se je s vsjo silo zaletel s svojim motornim kolesom s prikolicco v neko drevo. Ker je vozil s precejšnjo naglico, se je motorno kolo ob sunku razbilo in Ošlag je odletel v obcestni jarek. Prvo pomoč mu je nudil rešilni oddelek celjskih gasilcev. Ponesrečenca, ki je pri nesreči dobil več ran in notranje poškodbe, so najprej odpremili v celjsko bolnico, kjer so mu izprali rane in ker se je medtem zavedel, so ga na lastno prošnjo odpeljali v domačo nego. Kakor izvemo, ni stanje ponesrečenega trgovca k sreči tako kritično, kakor se je zdelo prvi hip. Motorno vozilo se je seveda do nerabnosti pokvarilo. —

Nepredvidni kolesarji.

Tomaž K. iz Zgornje Pristave je v Frankopanovi ulici podrl z dvokolesom učenca petega razreda Rudolfa L., ki si je pri padcu ranil spodnjo ustnico in se potolkel na kolenih. — Ludovik D. pa je v Trstenjakovi ulici podrl na tla z drskega polirja Franca K., ki se je pripadcu opraskal na rokah in si raztrgal hlače na kolenih.

SESTRA MARIJA

Krik razočaranih in stritih src

Pride v KINO UNION.

»KARO« najboljši čevlji.

Težka nezgoda kolesarja-dirkača.

Ob priliki včerajšnjih zveznih kolesarskih dirk se je zgodila na znanem polskavskem bregu težka nesreča. Dvajset letni kolesarski tekmovalac za »Peruna« Miodrag Nikolić, mizarski pomočnik, je tekel v polnem diru. Sredi brega mu je počila zadnja pnevmatična cev. Padec je bil naravnost strašen: Miodrag Nikolić si je levo koleno in kolenico dobesedno razbil; razuntega je dobil rane na desnem in levem laktu ter si znatno poškodoval tudi rebra. Prvo pomoč mu je nudil predsednik »Edelweissa« g. Bračič, a trgovec Stiger iz Slovenske Bistrice je dal takoj na razpolago svoj osebni avtomobil, s katerim so ponesrečenca odpremili v mariborsko bolnico. Stanje Miodraga Nikolića je zelo kritično.

Policijska kronika.

Od sobote na ponedeljek je bilo aretiranih 6 oseb: 2 radi potepuštva, 2 radi kajenja nočnega miru, 1 radi suma tatvine in 1 radi posilstva. Radi manjših prestopkov je bilo vloženih 32 prijav.

Radi posilstva.

je bil aretiran čevljarski mojster Ahmed R., ki je že od lanskega leta zvajljal v svoje stanovanje neko 12 letno deklico. Stariši pa so šele po enem letu izvedeli za zlorabljanje in prijavili pohotneža oblastem.

Prijet tat koles.

V soboto zvečer so na Kralja Petra trgu aretirali sumljivega kolesarja Martina P. iz Presike pri Ljutomeru. Pri zaslišavanju pa je policija dognala, da si je kolo tik, pred aretacijo »izposodil« na dvorišču hiše št. 18. v Mejni ulici pri poštnem oficijalu Zmazeku. Kolo je vredno 1500 Din. Zagovarjati se bo moral pred sodiščem.

Pravoslavna cerkvena občina

priredi svojemu iz Maribora odhajajočemu podpredsedniku g. Mladenu Periču poslovilni večer dne 26. septembra ob 21. uri v salonu gostilne Vlahovič. Vabijo se člani občine, do se tega večera udležijo.

Velika kavarna.

Danes ponedeljek, kabaretni večer. V 10. rek in sredo eksperimentalni večeri Svengali.

Po Lobnici na Klopni vrh

Pohorje, kdo te doime v tvojem stvarstvu, kdo te objame v tvoji obsežnosti?

Mi hodimo po Glaserjevih »pohorskih poteh«, čez trate in frate, tihočujoči ob vsakem dihu jelk, hojk in smrek, ob vsakem zdihljaju rožic in travic, ob vsakem šumu vodice, skromni, samosvoji z vsem občutjem pobožno-vzvišenega planinca. S spoštljivostjo se približujemo Pohorju, da se počasi povzpemo v njegovo žametno naročje, plemenito ostrče in na solnčno vrhove.

Malo nas je, ki se od Ruške postaje izognemo trumam nedeljskih izletnikov in usmerimo svojo tiho pohorsko pot v dolino Lobnice (od postaje desno preko glavne ceste do table, potem levo po zna menjih).

Lobniška dolina je zapostavljena, izogiba se njene kratke dolžine, dasi se razodeva v toliki gorski krasoti kakor malokje. V nji nam razkriva Pohorje svoja dolinska čudesa, ko se je tako divje razklalo v globokozarezan jarek, v divno sotesko, po kateri izliva svoje blistre studenčnice po šumni Lobnici. Pogledali bomo v njegovo čudovito notranjost, kjer mu bijejo srčne žile, kjer se mu preteka gorski sokovi in se ga krčevito oprijemljejo stoletne korenine z vso ljubeznijo in močjo.

Za nami je vsakdanost. Zajame nas samotni mir. Jutranje solnce prodira skozi goste lesove v naše hrbte in v tesno dolinico, po kateri nas vodi rdeča nit po senčnatem kolovozu.

Ustavljamo se radovedni, povprašujoč to in ono.

»Dobro jutro! Povejte nam kaj o Lobnici!«

Pastir Janže govori:

Lobnica je kakor en lijak, ena globel ali kakor se danes reče ena soteska. Pri ali kakor se danes reče ena soteska. Pri vinogradih pravimo, da naredimo lobničo, jamo, kjer se nabira voda, ki omaka prerahlo zemljo, da se ne ruši in plazi. Imamo tu blizu še dve taki lobnici: Bežovško in Loško, pa niso tako velike kakor je ta glavna. Po Lobnici je »riža« ali drča, po kateri plavijo les iz vrha v dolino. Plavijo spomladi ob južnem vremenu od marca do polovice junija, če o pa »sušno«, ustavijo plavanje radi žag. Saj imajo tisto mero (mensuro), ki jim pokaže kdaj morajo ustaviti. Navadno plavijo ob nedeljah, ko stojé žage. Plavijo plohe, hmeljske in premogokopne droge, polovico mehkega, polovico trdega lesu, prebližno 3080 m³ letno. Lastnik drče je falski grof, ki jo daje v našem lesnim trgovcem — predvsem Glaserju iz Ruš.

V celi dolini je kakih 10 družin: posestniki so Globokarij, Hariči, Glaserji, Maroldi, Grizoldi, Hlebovi..., največ pa je dninarjev, drvarjev, pastirjev, ki preživé po več mesecev po bajtah in barakah. Jaz sem tudi eden tistih...«

Tako Janže!

Drča je široko vdolben lesen žleb, ki je podoben rekel bi malotirni progi, malé železnici, ki se vije po dolini, preseka gozdičke, zaseka skalovje, drzno se vzpe njaajoča čez vrhove in prepleta nad Lobnico. Naša pot in drča ne greste vzporedno, včasih se za hip srečate, pa se zopet ločite, vendar obe nas peljete v isto smer. Ob drči so po celi ti progi postavljene v malih razdaljah lesene bajtice, ležeče na ovinkih nad skalami kakor da so postajice ali čuvajnice, kjer plavarji skrbijo za nemoteni »promet z lesom«.

Voda Lobnica se ne zmeni za naše pogovore — venomer poje svojo glasno pesem, ki jo neše izpod Glažute s seboj tja doli, kjer se umiri in izgubi med ruškimi tovarnami ob Dravi.

Lobniška pesem! Vihrava, razkošna, vznéšana, v mladem poletu nas dviga in kakor da nas nosi, smo vedno višje in bližje njenemu izviru. Za malo potihne, izgubljaajoča se v daljavi, a spet zabobni pred nami v svoji togoti. Lobniška pesem! Naše duše preveva, kjer se zlije v sorodno pesem našega valujočega življenja.

Solnce sili izza vrhov, mavrični žarki se topijo v kristalu srebrne Lobnice. V sočnosti se blestijo senožeti. Po njih strmih rebrih stika nekdo za kobilicami, ki jih nastavi lobniškim postavicam. Če ribice ne nasedejo kobilicam, se jim pojde sam nastavit, okopajoč se v hladni vodi.

Gremo mimo vseh lepih žag, kjer imajo žagarji tudi svoja domovja. Lobnica se

pred žagami zadrži in ustali v malih jezih, ki pomirijo njeno deklško razdraženost in zaježijo njeno mladostno razbrzdanost.

Hitimo stopajoči v brzem lobniškem tempu. Smo pri Vratih v kraljestvu Šumikov. Kakor da smo pred trdnjavo: dolinica se oži, obojestranski gozdni robi se stisnejo, skalnate pečine padajo in zapirajo vhod.

Lobniška struga zija globoko razvita v prevalljenem divje razklanem skalovju. Drča se vzpne do vrtoglavoosti. Vhod skozi glavna vrata t. j. po drči naravnost navzgor v gorsko svetišče ni namenjen niti dovoljen vsakemu — zato zopet prestopimo po mostu na levi breg, da vsaj po ovinkih in stopoma se preblizajajoči dosežemo zaželjeni cilj, ki ni več daleč, a se še skriva.

In da zahteva Šumik, predno nas sprejme, neko zasluženje, da namreč postanemo vredni stopiti pred njegovo obličje, moramo ravno pred pragom njegovega kraljestva položiti pokoro še malega nara, truda in znoja.

To so »male vice« v Šumikov raj.

Ko se oddaljimo od bolnice, prične strm vzpon po hosti, hudournikov mimo tabel, kjer nas zopet nekaj povleče na smolniško stran; prehodimo razrita pobočja, čez trhle mostičke, grabne, preko polomljenega in navskriž ležečega lesovja; znižamo se in zopet višamo, padamo, poklekamo, vstajamo pred tem svetim krajem. Konečno lezemo navzdol oprijemajoč se skalovja. Smo v strugi pri Lobnici. Po zibajoči se brvi, ki še enkrat preizkuša našo »vrednost«, smo že onstran, kjer nas po par korakih iznenadi z glasnim pozdravom podolgasti slap, Mali Šumik, ki nas kot sinček vodi k svojemu očetu Velikemu. Stopinje zastajajo v svetem strahu, v nemirnem pričakovanju. Še kratek stop! Smo na svetih tleh. Veliki Šumik — v svojem veličanstvu, v svoji grozoti in čaru je pred nami: kralj vseh pohorskih vodá. Ogromna pečina mu je visoki prestol, a nad njim obokani skalnati baldahin, kraljevski Šumik, ves v biserih zlit! Iz širokih ust grmi njegova mogočna beseda v visokem slapu, iz odprtega grla bobni ona večnošumeča pesem, ki je je tako polna cela Lobnica in ki še odmeva daleč notri v pohorskih šumih.

Majčkani smo pred njim kot pohorski palčki, ki se stisnemo k skalam in ga molče motrimo upognjeni pred njegovo veličino. Pesem šumenja je večna molitev tega gorskega svetišča, a v naših drhtečih srcih je sveti molk; v nemirni brvi nam pluje oni divjeromantični val, ki prodre skozi raztrgane duše tavajoče med dvojnimi svetom: Prirode in Kulture.

Še otročja, drzna plezalca — navezana na vrvi, lezeta po hrbtu Šumika, hoteč ga poljubiti v visoko čelo. Je to ona vzgoja telesa in volje v iskanju mladih hotenj? Čim zgodnejša in večja je, tem manjši bo napor življenja, tem manjša bojazen smrti.

Šumikov tempel je še neoskrunjen in dandanašnji greh samomora še ni omadeževal njegove svetosti in lepote.

Iz ostrčja Pohorja vre Šumikov tok, s polno čašo nazdravljia lesovom, polju, nam. Sklonimo se k temu živemu vrelcu, natočimo si zdravja in lepote, prislunimo utripom pohorskega srca in zasnivajmo vsaj trenutek lepega doživetja.

V zavrženem listu se ponujajo »dnevne novice«. O kako daleč so zdaj te »dnevne novice«. V Šumikovi pesmi se razblinijo v prazen nič. S Šumikom tudi mi pojemo, pojemo...

Toda, na Klopni vrh! Po krstu pri Lobnici odhajamo iz templja očiščeni, osveženi in blagoslovljeni. Smo zopet na brvi, naglo se dvignemo tik ob najvišji drči in grozečih prepadih nad Šumikom k gornji Lobnici, ki se ničesar hudega slu-teč mirno preblizuje od Bajgota doli proti Šumikovemu žrelu. Ob nji se solnčijo razgaljena mlada telesa počivajočih turistov. Kmalu po tabli se znajdemo na široki golovščini, na posekanem in ožganem klancu na Stari Glažuti, kjer je križišče pohorskih potov in stezic, prehod iz Ruškega na Klopnovrško, kjer je kakor ena kontrola planincev, ki se tu srečavajo od vseh strani na odprtem razpotju. Vse te mimoidoče gleda in šteje ovčarska bajta, ki nam postreže s svežo studenčnico.

Povedo nam, da se tu večkrat sestajajo tudi hudi vetrovi.

Ob gozdnem robu so se v ravni vrsti zravnale jelke in smreke kot predstraže v Klopnovrško kraljestvo. Vabljava smolniška pot na desni nas ne premoti. Po levih markacijah, po mehkih tleh se vije-mo počasi navkreber vedno globlje v gostejše šume. Naš pogled se pase proti jugu na konjiško hribovje po prostranih bogatih lesovih, ki jim ni videti konca. Nižji mladoobrasli vrhi se nam zdijo kakor ostržene bubiglavice. Mehko hodimo po polzevih alejah. V nas še vedno šumi odmev Šumikove pesmi, ki se je v nas poglobila in nam vtisnila nepozabne spomine. A o Šumiku ne mislimo več. Kaj pravzaprav razmišljamo mi tako naglo blodoči po pohorskih vrhovih? O da so nam misli vzvišene in čiste kot so vrhovi visoki in jasni!

Sprehajamo se po položnem Miznem vrhu; pod njim nekje izvira Lobnica, ki se vijuga okoli Bejgota v Šumik.

Sport

ISSK Maribor-ASK Primorje 3:0 (1:0)

V finalni tekmi za pokal LNP-a, ki se je včeraj odigrala v Mariboru na nevtralnem terenu, je prvak mariborske oblasti ISSK Maribor zaslužen porazil prvaka Slovenije ASK Primorje v razmerju 3:0.

»Primorje« je predvedlo povprečno igro, ki je slonela izključno na prodorih. Obramba je bila najboljši del moštva, krilska vrsta koristna le defenzivno, dočim ofenzivni del moštva ni uspel v nobeni akciji. Moštvo je zapustilo zelo slab utis radi precej surove igre, s katero je skušalo paralizirati premoč »Maribora«. Igralci so kljubovali sleherni odločitvi sodnika in se z njim prepirali. Eden izmed njih je celo obrcal za barijero nekega dečka. Dali so primer, kak ne sme biti sportnik.

»Maribor« je zadovoljil v vseh delih, čeprav občutne premoči ni izrazil, kar je pripisati neodločnosti napada. Obrambni trio je deloval brezhibno in je onemogočil sleherni akcijo protivnika, krilska vrsta je koristno služila obrambi in napadu. Napad je bil v tokratni kombinaciji dober, ni pa iz lastnih potez dosegel niti enega goala, čeprav je imel mnogo prilik. Lepa igra za zmago ni dovelj, treba je tudi odločnosti. Sicer pa je včeraj forward »Maribora« moral igrati previdno, kajti desni banilec »Primorja« Hassl je v nesportni igri nadkriljeval vse so-igralce in sploh ni ločil žoge od igralca. Kar pa v obrambi »Primorja« ni zmogla »tehnik« nog, so skušali popraviti z rokami.

Potek igre je bil prav zanimiv, dokler si »Maribor« ni zagotovil zmage. Domačini so takoj prešli v premoč in prevladovali vso tekmo. Napad je ustvarjal nevarne situacije, ni pa prišel do strela. Šele v 26. minuti je poslal Kirbiš iz prostega strela prvo žogo na goal, Hreščak pa je preprečil parado vratarja, s čimer je »Maribor« prešel v vodstvo. Premoč »Maribora« je bila do konca polčasa občutna.

V drugem polčasu je »Maribor« zopet prevzel inicijativno in Kirbiš je v sedmi minuti iz prostega strela zabil direkten goal. Domači, vzpodbujani s strani občinstva, oblegajo vrata protivnika in izsilijo kot, ki ga strelja levo krilo, desno krilo pa ga pošlje z glavo neubranljivo v mrežo. Po tretjem goalu je »Primorje« zastavilo vse sile, da bi izsililo vsaj častni goal. Sodnik je imel težko nalogo, kajti Primorjani so bili pri slehernem startu v zraku z obema nogama. Igra je postajala vedno ostrejša, dokler niso postali gostje žrtve nesmiselnega načina igre, ki jih je izčrpal.

Sodil je g. dr. Planinšek dovolj strogo in povsem objektivno.

Tekma v javnosti ni zapustila najboljšega vtisa, kajti v Mariboru ni občinstvo vajeno takih nesportnih manir. Sportu pridobivati ugled in naklonjenost spriču takih okolščin je skoraj nemogoče. Zlasti ako tega ne uvidijo oni, ki bi morali biti v prvi vrsti zaščitniki in vzgojitelji. Za častni naslov bi pač bilo treba več kakor samo zmaga v finalni prvenstveni tekmi.

MARIBOR : CELOVEC 4:2 (2:1).

Drugo zmago je slavila v Celovcu reprezentanca mesta Maribora, ki je sigur-

Po pohorskem parku gre naša pot kakor pohod skozi gozdne slavoloke. Ozi-ramo se, da bi kje ugledali Klopni vrh. Ga ni? Njegov vrh je na drugem koncu na falski strani nad lovskim domom, ves zaraščen je, mi se ne zmenimo zanj, marveč samo za njegovo kočjo, ki je — kakor pravimo — na Klopnem vrhu.

Ob gozdu se je svetloba razširila. Smo doma. Na zadnjem ovinku se znižamo kakor da se s potjo sklonimo v pozdrav kočji na Klopnem vrhu, ki se nam zablesti na lepi planici obrobljeni od lepega gozdnega pasu.

Koča na Klopnem vrhu! Dasi nimaš velikega razgleda, — tolikrat si opevana radi svoje ohranjene domačnosti, nepri-siljene priprostosti in planinske pristnosti. Pri tebi utrujenotih uživamo. Razbe-remo naše vtise s poti in počivamo.

Tako hodimo mi!

In Ti?

Hodi z nami — pridi za menoj, lobniško pesem tudi ti zapoj! L. Z.

no odpravila predstavnike celovškega sporta v razmerju 4:2.

Mariborsko moštvo so takrat tvorili igralci »Rapida« in dva »Železničarja«, ki so predvedli vzorno igro in navdušili številno celovško občinstvo. Najbolj se je odlikoval neumorni Frangeš, v napadu pa je bil najkoristnejši Tergletz. Obramba je bila sigurna in je spretno rušila akcije protivnikov, ki so trdovratno prodirali in skušali za vsako ceno izboljšati rezultat.

Uspeh mariborske reprezentance je tem častnejši, ker je celovško moštvo v resnici prvovrstno, zlasti odkar ima celovška zveza dunajskega profesionalnega trenerja.

S sodnikom je bilo moštvo zadovoljno.

ZAKLJUČEK JESENSKIH KASAŠKIH DIRK.

V soboto in nedeljo so se nadaljevale kasaške dirke na Teznu. Udeležba je bila zadovoljiva. Pristostovali so tudi veliki župan dr. Schaubach, dvorni svetnik dr. Stare, prvi državni pravdnik dr. Jančič in drugi.

Rezultati so naslednji:

Dirka Ptuj: 1. Denes (Filipič) 1:43; 2. Baccarat (Fišer) 1:44:5; 3. Gospodar (Korazija) 1:50.

Dirka Ljubljana: 1. Saladin (Filipič) 1:51:5; 2. Belona (Fišer) 1:49; 3. Tulpa (Kardinar) 1:54.

Dirka Ptuj: 1. Denes (Filipič) 1:37; Baccarat (Podgoršek) 1:39; Nelka (Slavič) 1:44.

Dirka Monte Christo: 1. Karolina (Kardinar) 1:50; 2. Radoslav (Razlag) 1:50:2; 3. Polda (Filipič) 1:47.

Dirka Turnišče: Karolina-Nelka (Slavič) 1:58, Salome-Mirca (Filipič) 1:54; Tulpa-Prima (Slavič) 2:06.

Sistemizirana konjerejska dirka: 1. Felčika (Heric) 1:44:1; 2. Prima (Slavič) 1:50; 3. Eta (Novak) 1:52.

Dirka Maribor: 1. Salome (Filipič) 1:37; Polda (M. Filipič) 1:38; 3. Gehmner - Gehmner (Rasteiger) 1:38:3.

Dirka za nagrado: Dandolo (Lipit) 1:44; Elza (Rasteiger) 1:43; Felčika (Heric) 1:44.

Tolažilni handicap: Egga (Skuhala) 1:43; Fortuna (Filipič) 1:45; Tulpa (Kardinar) 1:48. Totalizator je izplačal za 10 Din 1080 Din.

Dvovprezna dirka Zagreb: Bubikopf - Baccarat (Lipit) 1:50; La Fliche - Fortuna (Filipič) 1:52; Karolina-Nelka (Slavič) 1:56.

SVOBODA:PTUJ 8:3.

Tudi mariborska »Svoboda« je izvojevala v Ptuj lepo zmago, ki je nadkrilila pričakovanja. V prvem polčasu so jim bili domačini skoraj enakovredni, v drugem polčasu pa so igralci »Svobode« predvedli sigurnejšo in koristnejšo igro ter prešli v tako premoč, da je rezultat 8:3 popolnoma reelen. Sodnik g. Ermienc je zadovoljil obe stranki.

Teniški turnir »Maribor« : »Ptuj«, 8:3.

Visoko zmago je včeraj slavil tudi mariborski tenis. V Ptuju je gostoval teniški odsek ISSK Maribora proti STK Ptuj in častno izšel iz ostrih srečanj kot zmagovalec. Reprezentanco »Maribora« so tvorili: gospodični Hribar, Gregorec in gg.: Gasparin, Roglič, Voglar, Mastek, dočim so zastopali »Ptuj«: gospa pl. Pongratz, gdčna Tkalec in gg.: Honvery, Zakotnik, pl. Pongratz, Goriun, Tobias in Jurko.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk

174

Obenem je vrgel raz sebe svojo žensko obleko ter se pokazal v bleščečem oklepu, z mečem v roki.

»Ime mi je Marko,« je nadaljeval, »in poslan sem od svetnika, ki nosim njegovo ime, da te kaznujem za vse tvoje grehe.«

S temi besedami je planil nad Katenačija, preden se je mogel ganiti v svoji osuplosti, ter mu zapodil svoj meč v grlo.

Katenačio se je zgrudil v mlaki krvi, in Marija se je vsa drhteča vrgla v naročje svojega zaročenca in osvoboditelja.

Takrat pa se je prikazal Satan, sklonil se nad baronom, ki je hropel v smrtnem boju, in vzkliknil: »Kaj sem ti rekel?«

»Prav si imel,« je odgovoril Katenačio. »Odglesi me, kakor je pisano v najini pogodbi.«

Satan se je strašno zakrohotal, prijel Katenačija za lase, udaril z nogo po tlaku, da se je odprl, ter se pogreznil v globočino zemlje. Zidovje prokletega gradu pa se je še tisti hip s strahovitim gromom razsulo na vse štiri strani; valovi so požrli grad in pečino, na kateri je stal.

Marko in Marija sta se znašla po nevem kakem čudežu v barki, ki je pristala v Benetkah. Zaročenca, ki so ju tankaj slavnostno sprejeli, sta se poročila in rodila mnogo otrok.

Pravljica poroča nadalje:

Duša Katenačijeva je bila obsojena, da blodi vekomaj po pozorišču svojih zločinov. In dokler je eksistirala velika laguna v svojem prvotnem obsegu, so ribiči pogostoma videli pošastno barko in slišali z nje strašno kričanje poglavarja. In kadar so jo zagledali, so bežali na vsa vesla, kajti pošastna barka jih je preganjala.

Morski strah je ugrabil njegove žene.

Minila so dolga stoletja. Pesek je izvršil svoje delo, laguna se je deloma zasula, kopnina je nadomestila morje tam, kjer se je nekdanjega Katenačijeva skala. Nato je zrastle med Mestre in begom morja cel gozd — gozd, o katerem ni danes več ne duha ne sluha.

Toda nihče naj ne misli, da se je Katenačio tako poceni odrekel svojim zločinom. Prej je bil Morski Strah, zdaj je postal Gozdni Strah; namesto da bi jadral za nesrečnimi ribiči, je tekel za njimi.

Loteval se je najraj žena in deklet, dovolj neprevdanih, da so se spustile same ponoči v gozd.

Preganjal jih je od grma do grma, od goščave do goščave, in gorje jim, kadar jih je došel.

Ljudstvo je naštel mnogo deklet, ki so izginila

v gozdu; in vse te zagonetne slučaje je prištevalo Gozdnemu Strahu.

Bianka je bila trdnega in krepkega duha. Toda v njeni nocojšnji zbežanosti jo je premagalo praznoverje. Padla je na kolena, zakrila si obraz z rokami in zaklicala z glasom, polnim groze:

»Gozdni Strah!... Gozdni Strah me preganja!« Koliko časa je preteklo?...

Ura je utegnila biti dve ali tri jutraj, ko se je vsa zmrzla opotekaje zopet spravila na pot.

Naenkrat pa je začula za svojim hrbtom korake.

Nagle besne korake.

To ni bila več iluzija strahu. Zdaj je res nekdo tekel za njo...

Ali jo kdo preganja?...

Mogoče!

Bianka je zbrala vse svoje moči.

Stekla je naravnost naprej; nič več ni upala uteči Gozdnemu Strahu; sledila je samo skrajnemu nagonu ki je obudil njene zadnje moči.

Rezki in pošastni krik čuka je prekinil molčanje. Temu krik, znamenju nesreče, je ona odgovorila s krikom obupa; in zopet se je zgrudila na kolena, čuteča diš Gozdnega Strahu že na svojem tilniku.

In trenotek nato jo je dohitel neznani mož, ki je tekel za njo. Potegnil je slepico izpod plašča in obrnil njen žarek na Bianco.

Nepopisen smeh je zaigral v tem trenotku na ustnicah tega človeka.

In če bi bila Bianca dvignila oči, bi bila še z večjo grozo, kakor da gleda senco Katenačijevo, spoznala strašni obraz pošasti, ki se je sklanjala čez njo.

V.

Nadaljevanje Gozdnega Strahu.

Ob deseti uri so Imperijini gostje začeli prihajati v palačo. Orkestri gitar in hobojev so takoj začeli igrati tiste sladke, lascivne, z ljubeznijo navdihajoče melodije, kakršne si slišal običajno pri kurtizani, ki je bila sama dovršena glasbenica. Imperija je zložila marsikatero izmed teh melodij; bogate in nežne dekoracije velikih dvoran, preplavljenih z lučjo, kajti gorelo je nad tristo voščenihi sveč, razkropljeni parfumi, muzika, raztrošeno cvetje, delikatnost sladčic in osvežil — vse je tekmovalo med seboj in delalo iz Imperijinih vesellic zabave prve vrste, ki jim je bilo prisostvovati čast in veselje.

In ob vsaki novi veselici je Imperija z redkim talentom ponudila svojim gostom novo pašo za oči. Zdaj so bili plesi iz daljnih dežel, zdaj pastoralne komedije, kiso nudile pretvezo za razkazovanje najsmelejših nagot.

Namen te zabave je bil, naznaniti Benetkam, da ima kurtizana hčer, kar so slutili samo najintimnejši prijatelji, in da se ta hči poroči, česar ni vedel nihče. Vrhutega je hotela predstaviti Sandrigo kot zaročenca svoje hčere in takoj ob prvi misli, ki jo je navdala o

tem predstavljenju, si je dejala smehljaje:

Med tolikimi veselici, ki sem jih priredila Benečanom, ne bode najmanjše čudo pogled na Bianco, žarečo se dragega kamenja in stopajočo po mojih dvoranah ob roki poročnika Sandrigo.

Bralec ve, da se je ta misel pomalem izpremenila: on ve, kakšna ljubosumnost je izbruhnila v duši kurtizane ravno v trenutku, ko bise bila veselica morala pričeti.

Veselica je bila na svojim višku; videli smo dospeti nanjo Sandrigo in Bemba, dočim se je Roland pripravljala, da se je udeleži po svoje. Imperijini gostje, iz večine moški, skoraj brez izjeme s krinkami, in prekrasne ženske, rivalske slovite kurtizane, so vrveli po prostornih dvoranah, kurtizana sama pa se vendar le še ni bila prikazala.

Kaj se je bilo zgodilo?

Odhajaje od svoje hčere, po tistem prizoru silnega razburjenja, ki mu je prisostvoval bralec z nami vred, se je Imperija vrnila v svoje stanovanje, vsa divja od svoje dvojne ljubosumnosti.

Ljubosumna je bila, ker je vedela, da Sandrigo ljubi Bianco.

Ljubosumna je bila, ker je vedela, da ljubi Bianca Rolanda Kandiana.

Prepričana, da se hči oblači in pripravlja za veselico, se je tudi kurtizana začela oblačiti; in kmalu se je zazibala v nado, da bo s svojo umetnostjo zatemnila lepoto svoje hčere.

Imperija je bila prepričana in tudi drugim ni prikrivala, da more tudi najgrša ženska očarati moške oči, ako pozna najvišjo umetnost, umetnost oblačiti in lišpati se.

Ženska je bila po njenih nazorih samo pretveza za učene toalete in fine parfume; lepota obraza je komaj štela v tem računu; najbolj kalnim očem je mogoče dati najslajši blesk, in tudi suha in zgubana koža lahko zadobi žametno mehko in barve, kakor da si jih je izposodila od lilij in rož... Umetnost, velika umetnost lišpati in olepšavati se ter dajati naravi ponarejen blesk, to prime moškega bolj kakor popolnoma naravna lepota. Razume se, ženska se mora tudi naučiti lišpati svojega duha, gledati mora, da njena zapeljivoča moč zadene čute s posredovanjem razuma. Kramljanje kurtizane mora biti olepšano z isto umetnostjo kakor njen obraz. Najbolj bedasta punica si s krepko voljo, pogumom in vztrajnostjo lahko pridobi dar blesteče konverzacije; če nima duhovitosti, naj si je kupi, ali naj skoči v vodo!

Kaj šele, če si po teh velikih principih pogledamo žensko resnične plastične lepote in višje inteligence.

To je triumf — ne enodneveni triumf, ki zapejlava sodobnike, nego zaključni triumf, ki ga zapiše zgodovina, ki ga proslavlja pesništvo, in ki se ga polaste romanopisci.

Mali oglasi, ki vključujejo poročila in oglasne namene običajno: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Ženitev, dopolnjevanje in oglasni trgovski ali reklamni znesek: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Ob priliki 10letnice prihoda v Maribor, priredim v sredo, dne 25. septembra v svoji restavraciji »Vetrinjski dvor« velik koncert. Za obilen obisk se priporočam Hinko Kosič. 2354

Prodajam stensko ogledalo, čisto 112 cm visoko, 60 cm široko, v lepem širokem okvirju. Krekova ulica 8 I. 2355

Klavir in teorijo poučuje konservatoristka, Levstikova ulica 29, Jemec. 2290

Mala družina išče mesto hišnika. Ponudbe pod: »Spreten ključavničar« na upravo »Večernika«. 2279

Krasne pletene obleke v veliki izbiri, po zelo nizki ceni prodaja: Pletarna M. Vezjak, Maribor, Vetrinjska ulica 17. 2319

Učenec, ki ima veselje do risanja, se sprejme za črkoslikarstvo. Franc Ambrožič, Grajska ulica 2. 2282

Fotografiram vse! Portreti, brzoslike, industrija, sport. Najnovejši aparati in svetlobne naprave. Novo urejen fotoatelj. Fotomeyer, Gosposka 39. 2286

Otroške, damske, moške nogavice, žepne rute, pletenine, veste, puloverji itd. Josip Šerec, Maribor, Aleksandrova cesta 23. 2128

Kuharica z lepimi izpričevall išče službo. Ponudbe na upravo »Večernika« pod: »Kuharica«. 2314

Gospodična 16 let stara išče službo k 3—5 letnemu otroku za čez dan. Poizve se v upravi lista. 2310

Učenca za brivsko obrt se takoj sprejme pri Fr. Novak. 2260

Nove spalne in jedilne sobe po najmodernejših vzorcih ugodno prodam. Aleksandrova cesta 48. 2295

Sobo- in črkoslikanje izvršuje po ceni, hitro in okusno Franc Ambrožič, Grajska ul. 2. 2281

Dajte avtomobile,

motorje in kolesa strokovnjaku v popravilo. Vozili boste potem sigurno in brez defektov. Popravila se izvršujejo točno in po brezkonkurenčnih cenah. Brata Komel, mehanična delavnica, Aleksandrova c. 169. 848

Majhno posestvo

v bližini Maribora želi vzeti v najem bivši oskrbnik. Ponudbe prosim pod »Majhno posestvo« na upravo »Večernika«. 2320

Kožuhočinasti plašči

in krzno za obšive novo dospelo. Krzno od Din 30.— naprej.

K. GRÄNITZ krznar

Gosposka ulica št. 7

Velika izbira

čipk, batist, popelin, šifon, za damsko perilo. Josip Šerec, Maribor, Aleksandrova cesta 23. 2127

Za Kinu-bufet

se sprejme takoj simpatična gospodična, večča nemščine. Vprašati v Kino Union. 2296

Najvišje cene

plača za staro zlato, srebro in novce kakor tudi za zobovje M. Ilger-ja sin, Maribor, Gosposka ulica 15. 1548

Novi vinski mošt

bell in črni po 10 Din liter
čez ulico pa po 9 Din liter

Dnevno sveže morske ribe

priporoča gostilničar

Josip Povodnik
Maribor, Rotovški trg št. 8

ŠOLSKE KNJIGE

za vse šole, in vse šolske potrebsčine kupujte v

TISKOVNI ZADRUGI, MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13